

Boldogulásom tényezői

Boldogulásomban — a szónak köznapi (sikeres előmenetel) és etimológiai értelmében (boldoggá tétel) egyaránt — egyik, időrendben mindenesetre az első tényező a család volt, amelybe születtem, annak szeretetteljes, de szigorú igényeket is támasztó, kiegyensúlyozott légköre, a türelem, a bizalom légköre, a biztonság légköre. A gyermekkor élményei, tudjuk, életre szólóan meghatározók, s az, hogy az emberekhez bizalommal tudok közeledni, bizonyosan innen is van. Meg onnan is, hogy abban a családban is, melyben most már nem mint gyermek élek, ugyanaz a szeretetteljes és szeretetteljesen kritikus légkör vesz örül. Mindez egy tanár boldogulásához nélkülözhetetlen.

A második tényező, most már időrendben haladva az iskola. Minden iskola, amelybe jártam, a Mária Terézia (ma: Horváth Mihály) téri Gyakorló Elemi Iskolától a Budapesti Református Gimnáziumon át az egyetemig és az Eötvös Kollégiumig. „Ha élet lengi be az iskolát, az élet is derűs iskola lesz.” Ezeket az iskolákat élet lengte be, megismertettek az ismeretszerzés örömeivel, és segítettek megtalálni kinek-kinek a maga útját. Hogy hivatásomat megtalálta, nem utolsó sorban ezeknek az iskoláknak, az ott tanítóknak köszönhetem.

Mindkettő, család és iskola, meghatározott erkölcsi értékrendre épült, melynek közös elemei voltak az emberi tisztesség, a munka becsülete, a jó ügyekért való áldozatvállalás kötelezettsége. Az az igény, hogy az emberek legyen meggyőződése. Életünk tele van megalkuvásokkal, mindezeket csak az mentheti, ha vannak olyan értékek, amelyek tekintetében nem ismerünk megalkuvást, mert az már boldogságunkat rontaná meg.

Volt még valami, ami család és iskola értékrendje mögött állt és azon átsugárzott: a hit és feltétlen bizalom a gondviselő Istenben, aki úgy megőrizz, hogy — a heidelbergi Káté szavait idézve — „akarata nélkül egy hajszál sem eshetik le a fejemről”, az a meggyőződés, hogy — mint a Római Levélben áll — „azoknak, akik Istent szeretik, minden javukra szolgál”. Ez a hit és ez a meggyőződés a biztonságtudatot növeli, de megvan az a veszélye, hogy túlzott magabiztossággá, elbizakodottsággá válik. Ilyenkor azonban a gondviselő Isten közbelép, és ítéletesen kirázza az embert a maga biztonságából. Egy igehirdetésben például az ézsaiási igével: nem az én gondolataim a ti gondolataitok és nem az én utaim a ti utaitok. Esetemben életem eseményei is úgy alakultak-alakítottak, hogy a szót magatartásom egészére mondott ítéletnek, nem-nek kellett értenem. Később értettem meg, elfogadva az ítéletet, hogy az ézsaiási szó Isten megbocsátó kegyelméről beszél: Isten kegyelmes, nem irgalmatlan, mint az

ember. Aki Isten nem-jét magára nézve elfogadja, az értheti, tapasztalhatja meg az ő igen-jét. Az „igen” pedig Jézusban lett valósággá, Isten minden ígérete őbenne lett igenné (2Kor 1,19-20), a gondviselő Isten ígérete a tetet öltött és kereszthalála által bűnből megváltó Istenben. Számomra is. A kiegyensúlyozottságot ezután nem a gyermeki, problémátlan bizalomban lehet megélni, hanem a simul peccator simul iustus (ahogy a reformátorok fogalmaztak), az egyszerre bűnös és igaz lét feszültségére épülő bizalomban: Bár én... Ő mégis.

Így lesz minden kegyelemmé a születéstől kezdve (nem a mi érdemünk, hogy milyen családba születtünk) a megváltás kiváltképpen való kegyelmén át és által a halálig és azután. Így lehetne, és ha sikerül, így lehet megbocsátónak, türelmesnek, megértőnek, kiegyensúlyozottnak, szelídnek lenni, az embereknek hivatásában helyt állni, boldogulni (boldognak lenni) az embernek egész életében. Ami utána következik, arról nem is szólva.

Nem ebben jelenik meg Jézus „történelmi jelentősége”?

SZÉCSI JÓZSEF
teológus

Jézus

Augusztus 5-én, Havas Boldogasszony napján születtem Szegeden. Ekkor van Szegeden az Alsóvárosi Templom búcsúja. Édesapám születésemkor egész éjjel értem imádkozott a templomban. Akkoriban — ez 1948-ban volt — nagy sokaság virrasztott mindig éjszaka a Templomban és a Templom körül. Édesapámat a háború vége Budapesten találta. Hol élelmet vitt be a gettóba, hol pedig gyerekeket mentett Budán, valahol a Szent Imre Kollégium padlásán. A robbantás előtti utolsó villamossal jött át a Margit hídon. Később az oroszok elfogták, de jezsuitának volt öltözve, és a barátjaival gyártott hamis svéd-követségi papírjainak köszönhetően elengedték. Aztán jöttek a nehezebb évek, de ő csak énekelt, vezényelt, szervezett. A SZIK (Szegedi Ifjúsági Kiskórus) hangversenyeivel Krisztusba vetett tántoríthatatlan hitéről, kereszténységéről, magyarságtudatáról tanított. Kisebb közösségekben is — amíg erre mód volt — erősítették egymás hitét, de kiment az utcára is, ott volt az egyházi iskolákért való tüntetésen. Egy életen át apostola volt Szegednek és környékének, a zenén, a népzéneken és a musica sacrán keresztül. Gimnáziumi órái örök élményt adtak minden növendékének, évtizedeken át jártak hozzá vissza tanítványai hitért, melegségért. A családi örökségből egykor egy darab föld jutott neki, eladta, és teológiai könyveket vett rajta. Ezeket lapozgattam gyerekkoromban, melyeket néha eldugtunk a nagynéni padlására, félve az ÁVO megjelenésétől. Tanított végeláthatatlan energiával és meggyőződéssel. Sohasem ért fel hozzá a kicsinyeskedés, a mellőzés. Kedves volt, és mindenkit szeretett. Nekem Krisztust a szüleim közvetítették, közéleti munkáján keresztül édesapám.